

Abonamente:
un an . 520 Lei
6 luni . 260 Lei
3 luni . 130 Lei

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”
INSERȚII
se primesc după tarif la
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

Lei ex. ZIAR POLITIC NAȚIONAL DIRECTOR: ION MONTANI. 2 Lei ex.

Generalul Văitoianu

Arad, 20 Septembrie

Un sărbătorire culturală din sat din partea locului, dă generalului Artur Văitoianu, prietenul nostru — după o îndelungată absență — câteva zile în mijlocul nostru. Dacă câmpul vieții noastre politice și culturale de partid, am înțeles din rândurile cadente din timpul Maro, pentru că putem împăna după cuviință pe unul din mai mari fii ai țării.

Pe paginile recente ale istoriei noastre de întregire, figura generalului Văitoianu este prinsă în chenare de precum generalul Averescu la război, gen. Văitoianu a fost la Măreștii viteazului comandant de război, cum sunt generalii Măreștii și Popescu-Sanitaru, a înșiruit eroismul românesc până la înfrângerea fulgurătoare. El a fost comandantul Basarabiei, în acele clipe mister istoric, când acest pământ românesc se scutura din fășinile sângere ale temniței rusești — și tot a fost capul guvernului de generație, în faza de ultimă răspundere a războiului Românii Mari la 1919.

Sunt gloriile acestea, cari sparg caiele concepțiilor de partidism și înfrâng pe posesorii lor în sinedriul lorilor nepieritoare. Personalități această mărime pot fi, deci conștate și în tăcere.

Azi generalul Văitoianu, după ce a fost — poate cel mai fără vălvă — în țară — în părțile cele mai de ale așezării românești definite, conduce efectiv resortul comunității și în absența dlui Ion I. C. Văitoianu este grantul întregului guvern actual.

O întâmplare fericită l-a pus în fața unei însemnate organizații de partid, în fruntea partidului național-liberal din județul nostru. Ca de stat și șef regional de partid dat până în prezent o serie de lecții spre binele general al județului. A izvoit județul cu însemnate lucruri pentru repararea șoselelor, drumurilor și podurilor. A pus în perspectivă ameliorarea temeinică a serviciului postal, telefonic și telegrafic. Este chemat să deslege importanta chestiune a regionalelor cămine ferate, readucând la Arad acest centru vital pentru ținutul nostru.

Delegații sfatului negustoresc din calitate îi vor arăta mâine toate drepturile legitime ale populației și ne îndoiim, că atât în ce privește modernizarea centrului telefonic, cât reintegrarea regionalelor căminelor ferate, vor găsi în marele om de stat ocoțitorul de mult așteptat. Nu rămâne decât fărâ mângâiere nici funcționarii diferitelor administrații publice, cari, după cum sântem înformați, îi vor prezenta mâine un memoriu, cerând, majorarea lefilor lor de mizerie.

Dar generalul Văitoianu și-a creiat pe-acum legături trainice, pe toată țara, cu județul nostru. El va rămâne al județului și mai ales al satului, unde este popular și iubit. Popularitatea vișce are pentru satele noastre va revărsa încă multe binefaceri asupra poporului. În aceste părți de țară, unde este încă atât de puțin făcut, până să vedem îndreptate îndreptățile trecutului, e un mare câștig obținem să știm pe generalul Văitoianu paznic al intereselor noastre.

Dupăcum se știe, poimâne se va sfinți la Nădab o școală nouă, care poartă numele generalului Văitoianu. Acest nume va rămâne, nu numai pentru poporul din Nădab, ci pentru întreg județul, simbol de virtuți patriotice. Se vor crește aici generații de oameni luminați și soldați de fier, cari vor face din munca și din piepturile lor o centură în veci invincibilă dealungul acestor hotare românești.

Generalul Văitoianu sosește la noi, mâine Duminecă, la orele zece. Am dori, să fie întâmpinat așa cum se cuvine unui mare și glorios fiu al țării. De data asta ar fi frumos să uităm pentru o clipă preocupările de partid și să ne lăsăm duși numai de sentimentele noastre românești în calea lui. Ceice cu acest prilej au și o întrunire cu caracter de partid, vor găsi răgaz destul să și-o țină singuri, dar generalul Văitoianu, personalitatea lui care sfarmă și iasă departe deasupra limitelor de partid, este al tuturor.

În această credință curat românească noi îi urăm:

Bine ai venit domnule general!

Dezarmarea

În legătură cu dezarmarea pentru care după cum se știe a avut loc o conferință la Geneva, Marile Puteri din Liga Națiunilor — de comun acord cu Mica Antantă — au stabilit că România și Iugoslavia să facă parte din comisia de control a dezarmării pentru Austria, Ungaria și Bulgaria. D. ministru Duca va face un expozitiv în această chestie.

Amânarea sosirii dlui Vintilă Brătianu în țară

Se anunță că d. Vintilă Brătianu, ministrul de finanțe, și-a amânat sosirea în țară, întrucât a plecat mai întâi la Karlsbad, spre a lua contact cu primul ministru și a-l pune în curent despre mersul tratativelor întreprinse de d-sa în străinătate.

Un ilustru prieten printre noi

Arad, 20 Sept.

Sosirea generalului Berthelot în țara noastră, ne umple sufletul de-o neîmormântată bucurie dar, în același timp, și de tragicele amintiri ale trecutului apropiat.

Pentru Românii din Arad și pentru Românii din aceste ținuturi, numele Berthelot s'a făcut ușa cu ziua de 29 Decembrie 1918, când ilustrul general francez venea pentru întâia dată, din Bucureștii tuturor deznădejdilor noastre nădejdi, în Aradul teroarei maghiare.

Tirania maghiară își trăia atunci, la Arad cele din urmă zile. Gărzile naționale sârbești și românești erau în așteptare... Guvernau încă aici ariergardele, gata la orice ticăloșie, aeriergare ale amurgului maghiar pe aceste pământuri cari simțeau desrobirea ce se apropia.

Atunci a apărut în localitate generalul Berthelot. Era o solie a desrobirii noastre depline. Românii au alergat din toate părțile și l-au primit ca pe-un desrobitor.

Ticăloșia și lășitatea ungurească au ținut însă, cu orice preț, să-i stropască drumul cu sânge românesc.

Ungurii au tras mizelește în mulțimea românească n'ei n'ar m'ar, care venise să-l salute pe marele general.

Țăranii români și preoții erau țintele favorite ale gloanțelor descărcate de faimosul cavalerism unguresc...

Ca o urmare a acestui atac banditesc al gărzilor maghiare la câteva zile după aceea, din ordinul generalului Berthelot, Aradul a fost ocupat de trupe franceze. Au urmat zile mai liniștite pentru populația românească, până la desrobirea care n'a mai întârziat mult.

Numele generalului Berthelot, ne aduce aminte așteptarea grozavă a armatei noastre liberatoare și jertfele nevinovate căzute sub mizerabila război maghiară, în Aradul acesta, care va trebui să fie pe veci de veci românesc!

Acum gen. Berthelot vine la noi ca acasă. România îl consideră ca pe unul dintre cei mai de frunte cetățeni ai ei. Lângă Hațeg, România integrită, i-a dăruit o fermă — un mic semn de recunoștință, — unde marele prieten al neamului nostru, va putea petrece, în fiecare an, o seamă de zile printre țărânii români de-acolo, cari sunt frați buni cu acela pe cari i-a văzut în furtunile cutropitoare dela Măreștii, Măreștii și Oituz.

Ceeace a făcut în cele mai grele zile ale istoriei noastre, pentru viața neamului nostru, acest general francez, nu vom putea însă răsplăti decât printr-o iubire și recunoștință vecinică.

În virtutea acestor neschimbate sentimente, de pe pământul liber al Aradului în care a curs odată în calea lui, nevinovat sânge românesc, îi trimitem marelui nostru oaspe, salutul nostru cald de oameni liberi și-i mulțumim ca ne-a dat prilejul să ne aducem aminte de-un trecut de sălbatică opresiune pe care nu trebuie să-l uităm niciodată!!

„Un Kulturkampf inutil” -- ?

Arad, 20 Septembrie

În șirul zițnicelor d-sale buletine intelectuale, pe cari le publică în fruntea „Neamului Românesc”, d. N. Iorga se ocupă în numărul de ieri de pretinsa acțiune îndreptată de guvern contra autonomiei școlilor neromânești. D-sa, cu specială putere evocativă, ne pune în față două mari exemple din trecut.

Întâiul exemplu este lupta ce s'a dat în Germania contra școlilor catolice, în epoca lui Bismark, când s'a întemeiat imperiul german. Acele lupte au trecut în istorie cu răsunătorul nume de „Kulturkampf”. Al doilea exemplu este războiul de nimicire contra școlilor clericale în Franța, pe vremea când republica franceză nu era încă deplin fortificată și susținătorii ei se temeau de partizanii regalității. D-nul N. Iorga constată, că acele lupte „au adus multe pagube culturale și face analogia acțiunii școlare prezente a guvernului, formulând părerea, că și la noi s'ar fi pornit un „Kulturkampf”, care este inutil, fiindcă provoacă reacțiunea minoritară și duce peste hotare faima unei lupte anti-culturale ce s'ar da în țara noastră. Vigilența guvernului trebuie să se mărginească la două lucruri: întâi ca școlile neromânești „să nu ia pe copiii noștri” și al doilea „că în ele să nu se facă agitații contra Statului.”

Sânt constatări aceste, cari vor face mâine și poimâne ecou întregii prese minoritare, dupăcum a făcut și apelul de dăruire al d-lui Iorga, când spunea „să nu îndușmănim”, pentru că să putem trăi ca frații între aceste hotare. Dată fiind autoritatea personalității d-lui Iorga e firesc, ca cuvintele d-sale să ridice întotdeauna valori generale. Decât, că regretăm mult a nu fi de acord de data asta cu marele ierarh al cugetării naționale.

Realitatea, în cazul nostru, nu are nimic asemănător cu caracterul și înțelesul luptelor din epocile evocate de d. Iorga. Atunci și acolo, acțiunile au izbucnit și s'au vănturat în sânul adevușei neam. Erau fenomene de criză ideologică socială, în cari s'a amplificat menalitatea aceluiaș popor în ascensiunea lui firească spre perfecțiunile morale. Erau conflicte de concepțiuni universale, nu procese de diferențieri naționale în cadrele aceluiaș stat.

Or la noi guvernele trecute și cel actual, n'au deschis lupta împotriva nici a bisericii greco-ortodoxe, nici a celei greco-catolice românești, ba nici chiar împotriva celorlate biserici neromânești. Și numai dacă ar fi cazul, ar avea și analogiile un loc. E vorba de acțiunea, pornită în rădăcinile Consiliului Dirigent, continuată de guvernul Averescu și ajunsă în sfârșit sub conducerea sistematică și energică a d-lui Angelescu, care se pare, că va și duce la un bun sfârșit. Acțiunea aceasta este privită de toată lumea românească, fără con-

siderație de partid, cu simpatie și nu cu sovinișm și nici cu intoleranță religioasă.

Ea nu e nici Kulturkampf și nu e nici inutilă. E pur și simplu procesul firesc de echilibrare a exigențelor reale ce le au minoritarii pe terenul școlar. Am văzut cu toții, că din momentul, când copiii noștri au găsit școli românești îndestule, mari gimnazii confesionale-ungurești, cum sunt de pildă colegiul Bethlen dela Aiud și colegiul Kun dela Orăștie s'au depopulat de elevi ca prin farmec. Ungurii din județul Hunedoara fac apeluri îndușetoare la conaționalii lor din partea locului, pentru menținerea gimnaziului dela Orăștie. Și de așa natură sânt toate cazurile și în Sătmăreș și aiurea. La Aiud anul școlar trecut a înregistrat abia 70 elevi în 8 clase. Acțiunea guvernului nu este, deci, anti-culturală, ci se mărginește strict la realitate. Reduce numărul școlilor de prisos, nu lasă să ardă luminările în pustiu.

Altul e mobilul lacrimilor ce-l îngrijorează pe d. Iorga. Ungurii vor să-și menție școlile crelate pentru maghiarizarea noastră, — pentru că n'au renunțat încă la o schimbare a situației. E deci tot sovinișmul la mijloc, în care-și găsește dealțul o matcă proprie și legea înșefiei psihologice omeniești. Vor apoi, în mod firesc, chiar instractiv, să-și păstreze elementele maghiarizate și semimaghiarizate, pentru că pe zi ce trece și vād topindu-se proporțiile artificiale și se vād mereu mai puțin.

O luptă contra cultului ungurești, deci, nu se dă. Nici nu este în firea absolutelor noastre toleranțe. N'o concepție, n'a conceput și nu vor concepe-o nici guvernații de mâine.

Chiar în acelaș număr al „Neamului Românesc” se reproduce un articol de îngrijorare apărut la Brașov în ziarul săsesc „Kronstädter Zeitung” cu privire la curentul de remaghiarizare ce s'ar constata în timpul din urmă în sânul populației svăbești din Banat. Iată unde este pericolul! Pentru cine a trăit și trăiește în Ardeal, e un adevăr binal, că ungurii în atitudinea lor socială n'au părăsit nici astăzi tendința de maghiarizare.

Noi dorim din toată inima înflorirea culturii ungurești în cea mai plină libertate, dar numai în stralul ei bine hotărnicit. Nu vedem altă pornire nici din partea d-lui Angelescu.

În ce privește spiritul, încă atât de recalcitrant azi, din multe școli ungurești — credem că toți suntem de părerea dlui Iorga. Sugestiile d-sale greșite sunt însă menite, nu să împace pe concetățenii noștri minoritari, ci dimpotrivă, să întărească înțelegerea sinceră, normală și firească, pe care toți o dorim. Căci nu ne vine să credem, că rândurile dlui Iorga ar putea să țină deșartă o popularitate ieftină și atât de deșartă în rândurile minoritarilor noștri.

INTREBARE

Adeseori perdut pe gânduri
M'am întrebat de ce trăiești,
Un glas de-arhanghel îmi răspunde:
Să lupți, să crezi și să iubești.

Să lupți, a ta e biruința,
Oștean cu brațul de oțel,
Un glas din alte lumi răspunde:
Învingător e cel mișel.

Să crezi, a ta e mântuirea
Pe-acastă mare de furtuni,
Un glas din alte lumi răspunde:
Nebuni sunt cei ce cred, nebuni.

Și să iubești te 'ndeamnă veșnic
Al firii puls biruitor,
Un glas din alte lumi răspunde:
Copil, copil neștiutor.

De ce trăiești această viață
M'am întrebat de mii de ori,
Un glas de demon îmi răspunde:
Să răzi într'una până mori.

AL. T. STAMATIAD.

**C. SANDU ALDEA:
LA GOANĂ**
(Urmare și sfârșit)

O mână se lasă ușoară pe umărul meu stâng și o voce îmi spune:
— Stai mai încet!
Mă întorsei: era d. Ionel Cristescu, fala advocaților din capitala județului, pe vecimuri.

— Ai mai fost la vânătoare? — mă întrebă el după ce rămăserăm în urma tovarășilor.

— Da! Dar d-ta?

— Și eu. Am fost și la lupi și la urși și la dropii și la iepuri și la lișițe și la prepelețe și la sitari... Am fost!... Vânător bun nu sunt, dar îmi place să stau la pândă, să aștept în fiecare clipă fiara, s'o ochesc și să trag... de cele mai multe ori pe de laturi. Dar numai odată, o singură dată în viața mea am simțit acea frică grozavă care-ți îngheață cuvântul pe buze, care-ți taie răsuflarea, care-ți ridică părul măciucă în cap, care-ți răscobulește măruntaele, care te face să simți că ieșunesti, că mori clipă cu clipă.

E mult de-atunci, dar amintirea acelor clișuri de groază stă încă vie în sufletul meu.

Eram oaspetele unui Rus bogat căruia îi câștigasem un proces de vre-o două milioane de pe urma unei tovarășii de Evrei care voia să-l înșele, profitând de faptul că Rusul nu putea veni atât de des la afacerile lui din România. Acest Rus era un mare vânător și un mare crescător de cai.

Între alții avea doi „troteuri” care zburau atât de repede încât mi se părea că mi plesnesc ochii în cap. Rusul dracului se uita la mine numai cu coada ochiului și râdea pe supt mustață. Iar când lacrimile îmi curgeau șiroaie pe obraji, el se întorcea spre mine și cu un aer de șireată mirare, mă întreba:

— Vous pleurez, batuşka?

Când mai rămăseseră, numai trei zile până la plecarea mea, Rusul mă pofti la o vânătoare de lupi. În ziua sorocită, când sta soarele să sfințească am plecat dela conacul noșoi, într-o sanie lungă, trasă de doi cai ca de doi zmi. Treisprezece înși erau în sanie: în față eu și cu proprietarul, pe cele două părți zece vânători aleși pe sprâncenă, iar în codrila un moșneag ce ținea un purcel în brațe.

Când se insera ajunseserăm în marginea unei păduri vestită prin haitele de lupi ce mișunau în ea.

Rusul se întoarse spre mine și mă întreba:

— Ți-e frică?

Eu mă sili să zămbesc și răspunsei:

— De ce să-mi fie frică?

— Pentru că — urmă proprietarul — nu e glumă să vii noaptea în pădurea asta. Nici un drumet nu îndrăznește să treacă noaptea prin ea. Chiar ziua sâniile cu călători sunt escortate de soldați din pichet în pichet.

Mărturisesc că simțeam cum mi se strânge tot sângele la inimă. Și prin munte îmi trecu deodată, repede una după alta, urmă-

toarele două icoane: odaia caldă dela conac, plină de-o lumină blândă și de murmurul samovarului și un om sfâșiat de lupi, expirând pe zăpada moale, departe de ai lui.

Intrăram în pădure. Fulguia de năsoare zăpada cădea încet-încet, moale și ne atinge din când în când pe obraji ca o dezmiardare tainică și rece, venită din alte lumi. Copacii pădurei păreau uriași. Coroanele lor se împleteau de-așupra noastră în bolți întunecate, printre care nu se zărea nici o scîlcire de stea.

Sania luneca repede.

Si de-odată aud un urlat de lup chiar în urma ei. Trezării și mă lipi de Rus fără să vreau. El îmi spuse că moșul din codrila saniei urlase spre a amăgi pe lupi înspre noi. Și mai în acelaș timp purcelul începu a gușca ca supt cuțit.

Un urlat de lup flămând făcu să urle pădurea. Vânătorii începură a șopti, oțetele tăcării. Proprietarul întrebă ceva pe moșneag, acesta-i aruncă o singură silabă drept răspuns și sania fu întoarsă înapoi și oprită repede. Două lumini ciudate răsăriră la stânga mea. Păreau două figuri ce ardeau în noapte. Nu mi puteam lua ochii dela ele. Rusul mă isbi cu cotul și îmi șopti:

— Uită-te la dreapta!

Căciula, îndesată până pe ochi, n'o mai simții de loc. Erau cel puțin o sută de lupi.

Vânătorii începură iar a șopti. Întreb pe proprietar ca vorbească. El dădu din umeri, suemă la cai și sania fulgeră la vale. Lăminile din pădure începură a tremura, a

Congresul inginerilor silvici

— Moțiunile votate —

Congresul inginerilor silvici s-a încheiat lucrările votând următoarele trei moțiuni:

Moțiunea I-a

1. Să se revizuiască toate lucrările de exproprieri privitoare la toate izlazurile constituite din păduri, întocmite în cadrul legii, sau contra avizului organelor silvice.
2. Să se ancheteze toate cazurile de încălcarea legii semnalate de organele silvice și în special din județul Tulcea.

3. Prin aplicarea riguroasă a art. 14 din Legea de reformă agrară, administrația Casei Pădurilor să intre în imediată stăpânire a tuturor terenurilor neproductive, atât ale statului, cât și particulare și să le pună în valoare prin împădurire.
4. Unde cu ocazia aplicării Legii pădurilor comunale nu s-a găsit păduri constituite, să se aibă în vedere, a se efectua terenurile neproductive pentru constituirea pădurilor, comunale și să se oblige la împădurirea lor satele cărora li se distribuie.

Moțiunea II-a

Corecțiunea textelor

1. Bazele fixate de Codul silvic, relativ la împădurirea locurilor stărilor precum și legea pădurilor comunale din 1924 art. 14, trebuie să fie largite și prevăzute în sensul ca să se dea posibilitatea ca pe cuprinsul întregii țări, să se extindă și asupra terenurilor neproductive, indiferent de proprietate. Regimul silvic, cu prevederile legii și gravitatea posibilității lor de aplicare.
2. Administrația să înceapă chiar de acum a pregăti statistica și organizarea ad-

ministrativă și crearea de mijloace laterale, pentru a putea pe deoparte să continue și să fie în bună stare lucrările deja începute, — iar pe de altă parte să poată realiza lucrări noi pe întreaga întindere a țării.

3. Guvernul să ia îndeeaproape examinare, grava problemă a despăduririlor, mai ales pe terenurile expuse a se ruina, cari se largesc mereu prin practica pământului și a altor mijloace de defrișare deghizată.

Congresul, în special atrage atenția guvernului, că exproprierile pentru izlazuri au pus pădurile la o grea contribuție și că după ce s'a dat tot ce se putea din întinderea lor, trebuie să înceteze ingerința gospodăriei agronomilor asupra pădurii și să fie în sfârșit lăsa unei culturi raționale forestiere.

Moțiunea III-a

Referitoare la Vânătoare

Congresul autoriză consiliul de administrație al soc. „Progresul silvic“, ca în mod oficial să intervină pentru:

1. A se modifica cât mai neîntârziat legea vânătoarei din 1921, complicității prin dispozițiunea privitoare la înmulțirea și economia vânătoarei în general, — din care corpul silvic răvașea a face o nouă sursă de bogăție pentru țară;

2. Pentru ca Corpul silvic să nu mai fie subordonat nespecialiștilor în arta culturii vânătoarei. Direcția vânătoarei din Ministerul Domeniilor să treacă sub conducerea și controlul Casei Pădurilor.

Președinte, PETRU ANTONESCU
Secretar, M. Florescu

Economice.

Oboarele din țară vor fi închise Duminică

Prin „Monitorul Oficial“ de azi s'a promulgat următoarea lege:

Art. 1. Se interzice pentru întreg cuprinsul țării închiderea oboarelor săptămânale de vite și cereale în zilele de Duminică.

Art. 2. Se vor pedepsi cu amenda de la 200 la 5000 lei sau cu închisoarea de la 5 zile până la 2 luni sau cu ambele pedepse toți aceia cari vor contraveni dispozițiilor din prezenta lege, fie participând la aceste oboare în zilele de Duminică fie înlesnind țineră lor în această zi.

Art. 3. Infracțiunile se vor constata de către inspectorii ministerului de industrie și comerț, de către organele de inspecție și control ale ministerului sănătății publice, muncii și ocrotirilor sociale, de către inspectorii ministerului de interne, de membrii și secretarii Camerilor de comerț și industrie, precum și de către toate organele administrative, regionale, județene și comunale, prin dresare de procese verbale, cari vor face deplină dovadă în justiție până la înscrisura în fals a constatărilor ce cuprind.

Amenda se pronunță cu aplicarea art. 28 din codul penal și se percepe în folosul Camerei de comerț și industrie din circumscripția unde se găsește oborul.

În caz de recidivă, pedeapsa se va îndoi.

Infrațiunile se vor judeca cu precădere în prima instanță de judecătoria de ocol.

Nouii târguri de animale și mărfuri

În comuna Dorna-Căndreni (județul Câmpulung), s'a deschis un târg săptămânal de vite, care va funcționa în fiecare Miercuri. S'a mai aprobat deschiderea a două târguri de vite în com. Râca (jud. Teleorman), cari vor funcționa câte două zile: la Rusalii și la S-ta Maria Mică: două târguri anuale de vite cari vor funcționa în comuna Poenari.

(Argeș) cu 2 zile înainte de Duminică. Rusalilor și de 6 August (Schimbarea la față), s'a aprobat deschiderea a 4 târguri de vite și mărfuri cari vor funcționa în comuna Teleni (Bistrița-Năsăud) în zilele de 20—22 Ianuarie, 3—5 Aprilie, 1—3 Iunie și 15—17 Septembrie, deschiderea a 4 târguri anuale de vite și mărfuri de industrie casnică cari vor funcționa la Glăsnesti (Tecuci) câte 10 zile la datele de 9 Martie, 21 Mai, 15 August și 6 Dec. stil vechi, deschiderea unui târg anual de vite care va funcționa la Bălți la 20 Iulie.

Devizele și valuta.

R a d o r, 20 Septembrie.

Zürich: Deschiderea: Inchiderea

Berlin: 126. — — 126. —

Amsterdam: 203.65 — 203.50

New-York: 529.50 — 529.50

Londra: 2362.75 — 2364. —

Paris: 2815. — — 2812.50

Milano: 2320. — — 2322.50

Praga: 1587.50 — 1582.50

Budapesta: 69. — — 69. —

Belgrad: 732.50 — 732.50

București: 272.50 — 267.50

Vargovia: 102.50 — 102.50

Viena: 7470. — — 7470. —

București închiderea: Paris 10.55, Londra 880, Berlin —, New York 190.50, Milano 805, Zurich 37.50, Viena 27.50, Praga 590, Budapesta —

Valute: Napoleon 780, Marca de aur 47, leva 140, lira turcească 110, forint englez 880, franc francez 11.10, franc elvetian 37. —, lira 880, dracul 390, dinar 260, dolar 198 —, coroana austriacă 27.50, coroana maghiară 26. —, socol 580, Marca polonă 37. —.

CRONICA SPORTIVA.

După Olimpiada a VIII-a

Paris, 30 Aug. 1924

A trecut și asta, cași cele de mai înainte. — azi deja, nimeni nu mai vorbește de ea, Cărțile postale, — reprezentând echipele și șampionii cari au participat la concursuri, au început să dispară și ele, — și dacă mai vrei să cumperi astfel de cărți postale, trebuie să cauți pe la micile papetării de pe periferiile Parisului, căci în centru nu se mai găsește deloc. Teatrele, cari pentru moment au adăugat reviste „olimpice“, au schimbat de mult repertoriul, — nimic n'a mai rămas ca amintire, do ră numai de sbaterile financiare a Comitetului olimpic Francez, asupra deficitului de șase milioane franci, ce le-a rămas ca o „jenantă suvenir“ dela olimpiadă.

Am vizitat stadiul de Colombes. Oprimându-se trenul la fosta gară olimpică eram singurul vizitor care se dădea jos. Tribunele părăsite le-am găsit bătute de vânturi și ploaie. Pistele, unde s'au creat atâtea recorduri, erau traversate de mici pârâie. Timpul urât și ploaia ce bătea mereu, pară dinadins contribuiau la tristețea mele impresii... Și Doamne! ce însuflețire era pe aici, când înainte cu câteva luni, publicul entuziasmat aclama cu frenetie pe învingători! Dar vezi bine, ce-a fost a fost, și omul se

cugetă tot la viitor! Natural, nimeni nu-și pune încă întrebarea că ce va fi în 1928 la Amsterdam, — căci patru ani e mult timp... — dar ca să se uite o Olimpiadă atât de iute, fără memorii, fără nimic... — totuși e foarte trist!

Afară de „filmele olimpice“ Pathe, cu caracter instructiv, și „Albumul Olimpiadei a 8-a“, editat de „Librairie de France“ (oficiul C. O. F.), — generația sportivă de astăzi nu-și poate păstra nici o suvenir de la acest grandios concurs, deși desigur sunt foarte mulți sportivi, cari cu dragoste s'ar fi înșirat de splendorile performanțelor ale recordmanilor de ieri, sărbătoriti cu multă însuflețire de presa sportivă mondială.

E. S.

Știri din streinătate

— La conferința internațională olimpică, ce se va ține la Praga în anul 1925, Svițera va veni cu rugarea ca să i-se acorde aran-

jarea olimpiadei pentru anul 1936. Conform planurilor stabilite, concursurile se vor ține în diferite orașe și anume: — fotbal și canotaj la Zurich, — atletism la Lausanne, — box la Geneva, — lupte la Berna, și tir la Neuchâtel. Dealțul iară orlăna viitoarelor olimpiade: 1928: Amsterdam (Olanda), — 1932: Los Angeles (U. S. America), — 1936: Svițera.

— Jucătorul internațional de fotbal englez, Bloomer, a sărbătorit al 380-ea gol dat de el. Dintre aștia 28 au fost date cu

ocazia unor matchuri internaționale. Rivalul său, Buchan, renumit înaintea al clubului „Sunderland“, acum a atins goalul al 200-ea!

— Nu peste mult se va deschide autodromul din Monthlery (Franța), unul dintre cele mai moderne din lume. Cu această ocazie se vor face tentative pentru a ameliora recordul de viteză al automobilelor.

— După ce s'au terminat serbările date,

de către guvernul francez, în onoarea torilor Pelletier Doisy și Basile, născând raidul Paris—Tokio, an. Franța, — toată lumea s'a întors în țara lor. Americanii Lowell Smith și son, cari făcând ocolul pământului, s'au ajuns la Boston, traversând Atlantic în bune condiții. Acești eroi ai văzduhului au fost primi hington, de președintele Coolidge venit înaintea lor chiar până la E. de notat că acest raid a fost în interes de comerț.

Ludovic Losonczy

orologier și giuvaiergiu

Arad, Piața A. Iancu 1.

Mare depozit în tot soiul de bijuterii de aur și articoli de argint, cutite, linguri, furculițe. Cu mari prețuri cumpără aur, argint și pietre

Peste tot
sărat de
soiuri

să capătă la:

Banca Centrală Sucursala din Arad

ESTE CEL MAI BUN DESINFECTANT!!

Căile Ferate Unite Arad și Cenad.

Convocare

la a XLIII Adunare generală ordinară

a societății anonime Căile Ferate Unite Arad și Cenad, care se va ține Duminică la 9 Noemvrie 1924 la ora 11 dimineața în localitatea proprie a societății.

Program:

1. Stabilirea convocării în regulă a adunării generale și a capacității a decide, designarea conducătorului procesului verbal și designarea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal.

2. Căutarea raportului direcției și a comisiei cenzorilor, precum și a bilanțului și contului profit și pierderi din anul 1923, stabilirea bilanțului și decizie asupra întrebării venitului net și în chestiunea descărcării direcției și a comisiei cenzorilor.

3. Completarea posturilor de directori.

4. Stabilirea onorariilor membrilor comisiei cenzorilor.

5. Decizie asupra raportului și propunerii direcției relativ la preluarea în exploatare eventuală despre rescumpărarea, respectiv despre cumpărarea de către stat a rețelei noastre de cale ferată din România și a averii noastre particulare.

6. Eventuale propuneri.

OBSERVARE: Fiecare acțiune dă drept

la un vot. Acționarul își poate exercita dreptul de vot în persoană, sau prin un alt acționar cu drept de vot, ca plenipotențiar.

Însă un acționar nu poate primi mai mult decât o plenotență de aceasta.

Cu privire la forma plenipotenței este necesar, ca semnatura autorizatorului să fie sau verificată, sau ca documentul de autorizare să fie subsemnat și decelat doi martori. Acțiunile împreună cu talonii încă nescăzuți vor fi depuse cu 14 zile înainte de adunare generală în Arad: la casa generală a societății, sau la Casa agricolă de păstrare Arad-Cenad, societate anonimă. În Budapesta: Magyar Agrár és Járaképbank și la Pesti Házai első takarékpénztár egyesület.

— În Viena: la dnii Scholler & Comp. — În Paris: la Banque de Paris et des Pays-Bas (3. Rue d'Antin), unde se vor elibera despre aceste recunoștințe corespunzătoare.

Se caută

Pentru completarea respective măreirea orchestrei dela cinematograful „Urania“, acest cinematograf angajează imediat dar numai personal de prima clasă, următorul personal:

Prima,
Obligat,
Clarinet-ost,
Celist-mic,
Toboșar.

Ofertele a se adresa direcției „Urania“.

Apel pentru subscrierea acțiilor.

Adunarea generală a Băncii Asociate Societate Anonimă (ținută la 11 Aprilie 1923 a decis sporirea capitalului social de 2.000.000 lei la 5.000.000 de lei. Aceasta sporire fiind autorizată sub Nrul 3164/1923 de către Ministerul de finanțe în baza înscrisurii noastre vârsăm 60.000 buc. de acțiuni în valoare nominală de 50 lei bucata, respective în număr potrivit acțiunile unificate din câte 10 buc. de acțiuni în valoare nominală de 500 lei bucata și le oferim pentru subscriere sub următoarele condițiuni:

1. Cursul de emisiune al acțiunilor îl stabilim în 50 (cincizeci) de lei, iar acțiunile unificate în 500 (cincisute) de lei bucata.

2. Subscrierile se pot face în Arad la sediul institutului (Bulev. Regina Maria No. 21.) și la sucursalele institutului în comunele Ineu, Cernol, Șebiş, Butești și Gurahont.

3. Termenul de încheiere a subscrierilor îl fixăm inclusiv pentru ziua 1 (prima) luni Decembrie 1924.

4. La primele subscrierilor o de vârsat pro acție 15 (cincisprezece) lei respective 150 (unasutacincizeci) de lei, iar rest-suma de 35 lei respectiv 350 de lei până la termenul de încheiere adică 1. Decembrie 1924 inclusiv în întreg sau în rate după plac. Vârsămintele vor fi recunoscute de către institutul atît la locul subscrierilor pe adevăratele eliberate la primele subscrierilor.

5. Acel subscrier, care nu-și va face toate vârsămintele până la termenul de încheiere stabilit în punctul precedent, își pierde vârsămintele anterioare în favoarea institutului și subscrierea lui se va considera ca nula.

6. Drepturile s'atutur în baza noilor acțiuni ele vor fi exercitate de către purtătorii începând de la 1 Ianuarie 1925 și dreptul lor de dividende li se cuvine de la anul de gestiune 1925.

7. După vârsămintele făcute în baza subscrierilor institutul va beneficia o dobândă anuală de 14% scotită de la ziua vârsării până la 31 Decembrie 1924. Plata acestei dobânzi va fi notată pe adevăratele eliberate și predate la primele subscrierilor.

8. Purtătorii acțiunilor vechi, dacă sunt cetățeni români, au o prioritate pentru subscriere a trei acțiuni noi după câte două acțiuni vechi, ce le posed. Exercițarea priorității ea va fi notată pe acțiunile vechi prezentate, pe coala de subscriere și pe adevăratele predate subscrierilor.

9. În cazul de suprasubscriere direcțiunea institutului și va exercita dreptul de ștergere menținând prioritatea prevăzută de punctul precedent.

10. Cheltuielile și taxele, ce se vor naște din emisiune, ele cad în sarcina institutului.

Facem apel către Dnii acționarilor noștri și către toți interesații să ia parte din subscrierile sub condițiunile de mai sus.

Dat la Arad la 10 Septembrie 1924.

DIRECȚIUNEA

Băncii Asociate Societate Anonimă.

ENGROSS.

TÂRG MARE DE TOAMNA

la Magazinul de modă ORIENT

ARAD :: Strada Vasile Alexandri (Salacz-u.) ::

1 metru Stofă de lână pentru dame 130 cm. lată Lei 165. —

1 metru Stofă de lână pentru costum 140 cm. lată Lei 275. —

1 m. Stofă de lână p. domni 150 cm. lată Lei 190. —

1 m. Stofă de raglan pentru bărbați 150 cm. lată Lei 290. —

1 m. Lână curată, Camgarn Lei 450. —

1 m. Stofă engleză, blumarin închis 150 cm. lată Lei 550. —

1 m. Stofă vârgată cu măt. 140 cm. lată Lei 375. —

1 metru de pânză bună 42. —, 1 metru Zefir de ată 45. —, Ciorapi de dame din zăbrăncă Lei. Blănărie, Veloururi adevărate engleze, Cocimene, Covoarați engleze, Chifon velour, schuri de sil, stufe fine negre și Tegethof, Crepe de chin-uri. Toate cu preț înscris.

dus. Depozit permanent și mare în stufe engleze pentru doamne.

Trimite mostre de probă în provini și în țară „ORIENT“ Arad.

PROGRAMUL BĂILOR „SIMAY“

Băile cu aburi deschise. Pentru dame: Marția ziua în-

Pentru domni: în fiecare zi înainte de masă afară Marți,

dar Sâmbătă și după masă.

Băi de puțină. sunt deschise în fiecare dimineața

Băi de puțină. până seara.

Institut de hidroterapie. Acid carbonic de Buziaș, băi de pu-

Pentru bărbați: Dimineața dela ora 6 și jumătate până

la ora 1 p. m. — Pentru dame: dela ora 2—5 p. m.

Friseur, coafor de dame, manicură buffett, pigluire de vestmint